

ÚRAD PRE VEREJNÉ OBSTARÁVANIE
Dunajská 68, P. O. BOX 58, 820 04 Bratislava 24
Rada Úradu pre verejné obstarávanie

Bratislava 03. 04. 2014
Číslo: 1838-9000/2014-KR/10

Rada Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „rada“) ako orgán Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“) podľa § 109 ods. 3 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) a orgán príslušný podľa § 111d ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní vo veci odvolania kontrolovaného **Mesto Vranov nad Topľou**, Dr. C. Daxnera 87/1, Vranov nad Topľou (ďalej len „kontrolovaný“) proti rozhodnutiu úradu č. 12714-6000/2013-ON/334 zo dňa 31. 01. 2014 vydanému v konaní o námietkach uchádzača **XY** (ďalej len „navrhovateľ“) smerujúcich proti vylúčeniu uchádzača z verejnej súťaže na predmet zákazky „Služby v oblasti nakladania s odpadom v meste Vranov nad Topľou“, vyhlásenej kontrolovaným vo Vestníku verejného obstarávania č. 125/2013 zo dňa 28. 06. 2013 pod značkou 10264 – MSS a v Úradnom vestníku Európskej únie č. 2013/S 124-213187 dňa 28. 06. 2013, vydáva toto

r o z h o d n u t i e :

Rada Úradu pre verejné obstarávanie odvolanie **zamieta** a rozhodnutie Úradu pre verejné obstarávanie č. 12714-6000/2013-ON/334 zo dňa 31. 01. 2014 **potvrďuje** podľa § 142 ods. 7 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

O d ô v o d n e n i e :

1. Kontrolovaný doručil úradu dňa 17. 02. 2014 v zákonom stanovenej lehote podľa § 142 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní odvolanie proti rozhodnutiu úradu č. 12714-6000/2013-ON/334 zo dňa 31. 01. 2014 (ďalej len „rozhodnutie o námietkach“) vydanému v konaní o námietkach navrhovateľa smerujúcich proti vylúčeniu uchádzača z predmetnej verejnej súťaže.

Prvostupňové rozhodnutie úradu

2. Výrok a odôvodnenie rozhodnutia o námietkach sú v podstatnom rozsahu zhrnuté v nasledujúcich bodoch 3 až 16 tohto rozhodnutia:
3. V odôvodnení rozhodnutia o námietkach úrad uviedol, že kontrolovaný listami zo dňa 09. 09. 2013, adresovanými Inšpektorátom životného prostredia v jednotlivých krajských mestách, ako aj Ústrediu Slovenskej inšpekcie životného prostredia, požiadal o informáciu ohľadom závažného porušenia odborných povinností u jednotlivých uchádzačov, ktorí

predložili ponuku do predmetnej verejnej súťaže. Na základe odpovedí na tieto listy kontrolovaný dospel k rozhodnutiu vylúčiť navrhovateľa z predmetnej verejnej súťaže.

4. Ďalej úrad v rozhodnutí o námietkach konštatoval, že verejného obstarávania sa môže zúčastniť len ten, komu nebolo v predchádzajúcich troch rokoch preukázané závažné porušenie odborných povinností. V súvislosti s interpretáciou pojmu „závažné porušenie odborných povinností“ úrad poukázal na znenie § 26 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorého sa za závažné porušenie odborných povinností považuje aj hrubé porušenie práva, ktoré možno preukázať konečným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci, pričom zákon o verejnom obstarávaní v § 26 ods. 7 taxatívne stanovuje, aké rozhodnutie je považované za konečné. Na základe uvedeného úrad konštatoval, že na to, aby bolo možné klasifikovať určité konanie ako „závažné porušenie odborných povinností“ nestačí len, aby rozhodnutie správneho orgánu, v ktorom sa konštatuje hrubé porušenie práva, bolo právoplatné, ale zároveň musí byť splnená jedna z ďalších podmienok uvedených v § 26 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní, a to aby proti tomuto rozhodnutiu nebolo možné podať žalobu, alebo aby takáto žaloba nebola podaná, alebo aby existovalo právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola žaloba proti rozhodnutiu alebo postupu správneho orgánu zamietnutá alebo toto konanie zastavené, alebo aby existoval iný právoplatný rozsudok súdu.
5. V súvislosti s posúdením, či v prípade rozhodnutí, na ktoré sa kontrolovaný odvoláva v oznámení o vylúčení navrhovateľa, ide o konečné rozhodnutia príslušného orgánu verejnej moci, úrad poukázal na odborné stanovisko Ústredia Slovenskej inšpekcie životného prostredia doručené úradu dňa 23. 01. 2014.
6. Úrad uviedol, že v predmetnom odbornom stanovisku je v súvislosti s rozhodnutím č. 4396502411/5003-17831/Vel zo dňa 16. 06. 2011 uvedené, cit.: „**Rozhodnutie tunajšieho inšpektorátu č. 43 965 024 11/5003-17831/Vel zo dňa 16. 06. 2011**, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím odvolacieho orgánu č. 43 960 037 11/7187-28054/Leg zo dňa 04. 10. 2011, **nie je možné považovať za konečné rozhodnutie podľa ust. § 26 ods. 7 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní**, pretože voči tomuto rozhodnutiu spoločnosť XY podala žalobu na príslušnom súde. Žaloba bola podaná dňa 21. 11. 2011. Súd v predmetnej veci k dnešnému dňu nerozhodol.“ Úrad konštatoval, že z uvedeného jednoznačne vyplýva, že predmetné rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, ktorým bola navrhovateľovi uložená pokuta vo výške 16 590 eur, nie je možné považovať za konečné v zmysle ustanovenia § 26 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní, a teda pri posudzovaní splnenia podmienky účasti podľa § 26 ods. 1 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní nie je možné na toto rozhodnutie prihliadať a ani kontrolovaný na toto rozhodnutie nemal brať zreteľ pri posudzovaní splnenia podmienok účasti, keďže neboli splnené všetky podmienky na klasifikovanie tohto konania ako „závažné porušenie odborných povinností“ v zmysle zákona o verejnom obstarávaní. Úrad dodal, že len samotná právoplatnosť rozhodnutia nestačí na to, aby bolo možné na jeho základe konštatovať nesplnenie podmienky účasti podľa § 26 ods. 1 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní, ale musí byť kumulatívne splnená aj niektorá z podmienok uvedených v § 26 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní. Vzhľadom na to, že v prípade tohto rozhodnutia ani jedna z týchto podmienok nebola splnená, úrad dospel k záveru, že vylúčenie navrhovateľa na základe predmetného rozhodnutia je v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní.
7. Ďalej úrad poukázal na skutočnosť, že v odbornom stanovisku Slovenskej inšpekcie životného prostredia je k rozhodnutiu Slovenskej inšpekcie životného prostredia č. 4492500511/5086-14839/Hut zo dňa 30. 05. 2011, ktorým bola navrhovateľovi uložená pokuta vo výške 2 800 eur, rozhodnutiu Slovenskej inšpekcie životného prostredia

č. 4492500111/4377-11078/Mil zo dňa 11. 04. 2011, ktorým bola navrhovateľovi uložená pokuta vo výške 2 000 eur a rozhodnutiu Slovenskej inšpekcie životného prostredia č. 4492500811/7589-27520/Mil zo dňa 07. 10. 2011, ktorým bola navrhovateľovi uložená pokuta vo výške 1 000 eur, uvedené, že ich je možné považovať za konečné v zmysle § 26 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní, keďže navrhovateľ voči nim nepodal žalobu na príslušnom súde. Zároveň sa v odbornom stanovisku uvádza, že všetky tieto pokuty boli uložené v súvislosti s porušením zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia“), pričom **všetky boli uložené v dolnej sadzbe**, keďže orgán štátneho dozoru mohol v zmysle § 24 ods. 3 písm. a) zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia uložiť navrhovateľovi, ako prevádzkovateľovi, pokutu až do výšky 331 939,18 eur.

8. Okrem toho úrad v rozhodnutí o námietkach uviedol, že k rozhodnutiu Slovenskej inšpekcie životného prostredia č. 4492500511/5086-14839/Hut zo dňa 30. 05. 2011, ktorým bola uložená pokuta vo výške 2 800 eur, je v odbornom stanovisku poskytnutom Slovenskou inšpekciou životného prostredia uvedené, cit.: „...IŽP Košice pri stanovení pokuty prihliadol na to, že účastník konania počas kontroly prijal bezprostredné opatrenia a odpad, ktorý zodpovedal komunálnemu odpadu a nachádzal sa mimo telesa skládky odpadov v areáli skládky odpadov, uložil do telesa skládky odpadov.“ V súvislosti s rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia č. 4492500111/4377-11078/Mil zo dňa 11. 04. 2011, ktorým bola uložená pokuta vo výške 2 000 eur, je v odbornom stanovisku poskytnutom Slovenskou inšpekciou životného prostredia uvedené nasledovné, cit.: „...IŽP Košice prihliadal pri stanovení výšky pokuty na to, že účastník konania počas kontroly zabezpečil príchod zodpovedného pracovníka na skládku odpadov o 11,45 hod., ktorý uzamkol rampu na príjazdovej komunikácii vedúcej ku skládke odpadov aj vstupnú bránu na oplotení samotného telesa skládky odpadov, t. j. vykonal odstránenie dvoch zistených nedostatkov ešte počas trvania kontroly.“ V prípade rozhodnutia Slovenskej inšpekcie životného prostredia č. 4492500811/7589-27520/Mil zo dňa 07. 10. 2011, ktorým bola uložená pokuta vo výške 1 000 eur, bolo podľa odborného stanoviska poskytnutého Slovenskou inšpekciou životného prostredia prihliadnuté na nasledovné skutočnosti, cit.: „...účastník konania dňa 04. 02. 2011, t. j. ku dňu ukončenia kontroly, preukázal dokladom - výpisom z účtu zaplatenie deficitu ÚFR vo výške 43 276 eur, ktorý pozostával z deficitu ÚFR vo výške 19 808,34 eura (za kontrolované obdobie od 01. 01. 2007 do 31. 01. 2010) a z deficitu ÚFR vo výške 23 467,66 eura, ktorý vznikol od začatia prevádzkovania skládky odpadov do 30. 06. 2007. IŽP Košice pri stanovení pokuty prihliadal na to, že účastník konania odvádzal ÚFR za odpady prevzaté do prevádzky za účelom zneškodnenia, avšak okrem tých, ktoré použil na prekryvanie telesa skládky odpadov (cca 20 %) a ku dňu ukončenia kontroly odstránil kontrolou zistené nedostatky.“
9. V súvislosti s výškami pokút, ktoré boli udelené na základe týchto rozhodnutí, ako aj vzhľadom na skutočnosti, na ktoré Inšpekcia životného prostredia Košice prihliadla pri stanovovaní týchto pokút, úrad opätovne poukázal na ustanovenie § 26 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorého sa za závažné porušenie odborných povinností považuje aj hrubé porušenie práva, ktoré možno preukázať konečným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci. Na základe uvedeného úrad konštatoval, že pri konštatovaní nesplnenia podmienky účasti podľa § 26 ods. 1 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní sa nemôže verejný obstarávateľ odvolávať na akékoľvek porušenie práva, ale len na také, ktorého intenzitu a závažnosť je možné charakterizovať ako hrubé porušenie práva. Úrad s poukazom na závery odborného stanoviska poskytnutého Slovenskou inšpekciou životného prostredia uviedol, že nakoľko Inšpekcia životného prostredia Košice správnou

úvahou dospela k uloženiu pokút vo všetkých troch prípadoch na dolnej hranici sadzby a aj vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ počas kontrol prijal bezprostredné opatrenia, odstránil nedostatky a zaplatil vzniknutý deficit, dospel k záveru, že predmetné porušenia zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia nemožno považovať za hrubé porušenie práva.

10. Podľa úradu v prípade predmetných rozhodnutí síce ide o konečné rozhodnutia príslušného orgánu verejnej moci v zmysle § 26 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní, ale na základe vyššie uvedeného v žiadnom prípade nejde o hrubé porušenie práva, čo je zrejmé z výšky pokút, ktoré boli predmetnými rozhodnutiami uložené, ako aj zo skutočností, na ktoré príslušný orgán verejnej moci pri stanovovaní pokút prihliadal. Úrad uviedol, že kontrolovaný má pred vylúčením navrhovateľa podľa § 33 ods. 7 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní povinnosť náležite preskúmať skutkový stav. V súlade s princípom transparentnosti dôvodom vylúčenia môže byť totiž len skutočnosť, ktorá je zo strany kontrolovaného nepochybne preukázaná, t. j. kontrolovaný nemôže dôvod vylúčenia opierať o čiastkové závery. **Úrad uviedol, že má za to, že v prípade predmetných troch rozhodnutí sa kontrolovaný nedostatočne zaoberal dôvodmi, za ktoré boli predmetné pokuty uložené a zároveň ani bližšie neskúmal skutočnosti, ktorými sa príslušný orgán verejnej moci riadil pri rozhodovaní o výške pokuty a v konečnom dôsledku ani konkrétne neposudzoval samotné výšky pokút, ktoré boli na základe predmetných rozhodnutí navrhovateľovi uložené. Na základe týchto skutočností mal úrad za to, že kontrolovaný pri rozhodovaní o vylúčení navrhovateľa nemal jasne a jednoznačne preukázané, že v prípade spomínaných rozhodnutí ide o hrubé porušenie práva, a teda o konanie, ktoré možno klasifikovať ako „závažné porušenie odborných povinností“, na základe čoho je vylúčenie navrhovateľa v rozpore s princípom transparentnosti upraveným v § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní.**
11. Úrad tiež konštatoval, že kontrolovaný bol pri vyhodnocovaní splnenia podmienok účasti povinný preskúmať skutkový stav veci tak, aby bolo možné bez pochybností posúdiť a vyhodnotiť splnenie alebo nesplnenie podmienok účasti každého uchádzača. Kontrolovaný mal pred tým ako pristúpil k vylúčeniu navrhovateľa dôkladnejšie preveriť a preskúmať rozhodnutia, na ktoré sa odvoláva v oznámení o vylúčení navrhovateľa, a to napríklad prostredníctvom opätovnej žiadosti adresovanej Ústrediu Slovenskej inšpekcie životného prostredia, resp. Inšpekcii životného prostredia v Košiciach, čím by mohol získať informácie, na základe ktorých by bolo možné s určitosťou konštatovať, či skutočnosti uvedené v rozhodnutiach Slovenskej inšpekcie životného prostredia možno kvalifikovať ako hrubé porušenie práva.
12. V závere rozhodnutia úrad konštatoval, že rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia č. 43 965 024 11/5003-17831/Vel zo dňa 16. 06. 2011 nie je možné považovať za konečné rozhodnutie podľa § 26 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní, a teda nie je možné naň prihliadať v prípade posudzovania „závažného porušenia odborných povinností“. Zvyšné tri rozhodnutia Slovenskej inšpekcie životného prostredia, ktorých obsahom boli porušenia zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a ktorými bolo odôvodnené vylúčenie navrhovateľa z predmetnej verejnej súťaže, nie je možné vnímať ako dôkaz o konaní navrhovateľa, ktoré možno klasifikovať ako „závažné porušenie odborných povinností“ v zmysle zákona o verejnom obstarávaní. Vzhľadom na skutočnosť, že kontrolovaným nebolo preukázané, že v danej veci existuje iné konečné rozhodnutie príslušného orgánu verejnej moci, ktoré by preukazovalo závažné porušenie odborných povinností navrhovateľom, úrad konštatoval, že kontrolovaný vylúčil navrhovateľa v rozpore

so zákonom o verejnom obstarávaní a námietky navrhovateľa proti vylúčeniu z verejnej súťaže sú opodstatnené.

13. Na základe ustanovenia § 139 ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní, ktorým sa úradu ukladá povinnosť v rozhodnutí, v ktorom konštatuje porušenie tohto zákona kontrolovaným, uviesť taxatívny výpočet ustanovení tohto zákona, ku ktorých porušeniu došlo a uviesť stručný návod pre kontrolovaného, ako v druhovo rovnakej veci v budúcnosti predísť porušeniu tohto zákona, úrad v rozhodnutí o námietkach uviedol, že kontrolovaný porušil § 33 ods. 7 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní, keď z predmetnej verejnej súťaže vylúčil navrhovateľa bez toho, aby bola splnená zákonná podmienka na vylúčenie stanovená v zákone o verejnom obstarávaní. Kontrolovaný zároveň porušil § 26 ods. 1 písm. g), § 26 ods. 6 a ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní, keď v rozpore so znením týchto ustanovení posudzoval splnenie podmienky účasti týkajúcej sa osobného postavenia podľa § 26 ods. 1 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní. Ďalej úrad uviedol, že má za to, že kontrolovaný nedostatočne preskúmal skutkový stav danej veci a nesprávne právne posúdil konečnosť rozhodnutia Slovenskej inšpekcie životného prostredia č. 43 965 024 11/5003-17831/Vel zo dňa 16. 06. 2011. Kontrolovaný sa taktiež dostatočne nevysporiadal s posúdením pochybení navrhovateľa, za ktoré mu boli uložené pokuty na úseku životného prostredia a nesprávne ich subsumoval pod pojem „hrubé porušenie práva“.
14. Aby kontrolovaný v budúcnosti predišiel porušeniu zákona o verejnom obstarávaní, mal by podľa úradu v druhovo rovnakej veci posudzovať splnenie podmienky účasti podľa § 26 ods. 1 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní vždy s prihliadnutím na intenzitu a závažnosť konkrétneho porušenia zákona, ako aj vec správne právne posúdiť v súlade so všetkými ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní a pristúpiť k vylúčeniu uchádzača alebo záujemcu podľa § 33 ods. 7 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní iba v prípade, keď má jasne a jednoznačne preukázané nesplnenie podmienok účasti, a teda postupovať pri vyhodnocovaní splnenia podmienok účasti vždy v súlade s princípom transparentnosti uvedeným v § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní.
15. Ďalej úrad konštatoval, že existuje priama príčinná súvislosť medzi rozhodnutím kontrolovaného o vylúčení navrhovateľa, ktorým bol porušený zákon o verejnom obstarávaní a vyhodnotením ponúk v predmetnom procese verejného obstarávania, nakoľko v dôsledku vylúčenia navrhovateľa vo fáze pred otváraním častí ponúk označených ako „Kritériá“, by ním predložená časť ponuky označená ako „Kritériá“ nebola otvorená, čím by došlo k obmedzeniu hospodárskej súťaže medzi uchádzačmi, čo môže mať za následok, že úspešným by sa mohol stať uchádzač, ktorý neponúkol najnižšiu cenu, a teda takýto postup kontrolovaného by mohol byť v rozpore s princípom hospodárnosti a efektívnosti verejného obstarávania podľa § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní.
16. Na základe uvedeného úrad vo výroku rozhodnutia o námietkach podľa § 139 ods. 2 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní nariadil kontrolovanému v predmetnej verejnej súťaži **odstrániť protiprávny stav**, a to konkrétne zrušiť rozhodnutie kontrolovaného o vylúčení uchádzača XY z predmetnej verejnej súťaže a zaradiť ho späť do procesu verejného obstarávania a **pokračovať vo verejnom obstarávaní** opätovným vykonaním toho úkonu kontrolovaného, ktorý bol postihnutý rozporom so zákonom o verejnom obstarávaní, a teda znovu vyhodnotiť splnenie podmienok účasti vo fáze verejného obstarávania pred otváraním častí ponúk označených ako „Kritériá“, do **30 dní** odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odvolanie podané kontrolovaným

17. Kontrolovaný v odvolaní poukazuje na závery úradu uvedené v bode 4 tohto rozhodnutia a na rozhodnutia o uložení pokuty navrhovateľovi uvedené v bode 7 tohto rozhodnutia, pričom kontrolovaný konštatuje, že úrad tieto vyjadrenia uvádza, avšak sa s nimi nevysporiadal. Kontrolovaný má za to, že úrad veľkú pozornosť venoval problematike, ktoré rozhodnutia možno považovať za konečné a ešte väčšiu dôvodom uloženia jednotlivých pokút a ich výške. Kontrolovaný uvádza, že netvrdil, že rozhodnutie o uložení pokuty vo výške 16 590 eur je na účely zákona o verejnom obstarávaní považované za konečné a pri ostatných pokutách netvrdil, že boli uložené za závažné porušenia právnych predpisov. Uvádza, že zmysel jeho argumentácie spočíval a spočíva v tom, že uchádzač opakovane nerešpektuje právne predpisy a opakovane sú mu ukladané sankcie.
18. Kontrolovaný uvádza, že konanie navrhovateľa kontrolovanému preukázateľne potvrdila Slovenská inšpekcia životného prostredia listom zo dňa 19. 11. 2013, kde jednotlivé konania navrhovateľa, ich charakter a výška uloženej pokuty boli podrobne rozpísané (v tomto smere kontrolovaný považuje za neopodstatnené tvrdenie úradu o tom, že nedostatočne preskúmal skutkový stav veci). Uvádza, že záverom Slovenská inšpekcia životného prostredia poukázala na celkový prístup navrhovateľa k plneniu zákonných povinností aj z pohľadu neuhrádzania právoplatne uložených pokút, cit.: „Kontroly v minulom období, a to sa týka aj dodržiavania podmienok vydaného integrovaného povolenia, však jednoznačne ukázali, že menovaná spoločnosť nevykonávala svoju činnosť v súlade so zákonom o odpadoch a zákonom o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia... Menovaná spoločnosť do dnešného dňa z vyššie uvedených pokút neuhradila 4 právoplatné pokuty v celkovej výške 21 890 eur, čo tiež svedčí o ignorovaní zákonov SR zo strany spoločnosti XY.“
19. Kontrolovaný konštatuje, že v tomto kontexte potom s odvolaním sa na všeobecne prijímanú právnu teóriu a prax v otázke opakovaných a pretrvávajúcich deliktov, považoval konanie navrhovateľa za hrubé porušenie právnych predpisov a zmluvných vzťahov zároveň. Týmto jeho tvrdeniami, ktoré boli pre jeho postup pri verejnom obstarávaní podstatné, sa však úrad vo svojom rozhodnutí nezaoberal.
20. Kontrolovaný uvádza, že uchádzačovi boli udelené 4 pokuty za porušenie právnych predpisov o životnom prostredí, ktoré možno na účely zákona o verejnom obstarávaní považovať za konečné rozhodnutia orgánu verejnej moci:
 - č. 4492500111/4377-11078/Mil zo dňa 11.04.2011 vo výške 2 000 eur
 - č. 4492500511/5086-14839/Hut zo dňa 30.05.2011 vo výške 2 800 eur
 - č. 4492500811/7598-27520/Mil zo dňa 07.10.2011 vo výške 1 000 eur
 - č. 4492500413/2752-10536/Mil zo dňa 16.04.2013 vo výške 1 500 eur.
21. Má za to, že úrad sa nad rámec jeho vyjadrenia zaoberal okolnosťami a konečnou povahou pokuty vo výške 16 590 eur, avšak pokutou zo dňa 16. 04. 2013 vo výške 1 500 eur sa nezaoberal vôbec. Uvádza, že táto je uvedená v liste Slovenskej inšpekcie životného prostredia zo dňa 19. 11. 2013, naopak v odbornom stanovisku Slovenskej inšpekcie životného prostredia, ktoré bolo úradu doručené dňa 23. 01. 2014, absentuje. Uvádza, že úrad sa v súvislosti s touto pokutou zrejme ani nedopytoval.
22. Kontrolovaný má za to, že nie je možné akceptovať postup úradu, keď jednotlivé konania navrhovateľa rozdelí a hodnotí samostatne, poukazujúc pritom na nízku závažnosť konkrétnych jednotlivých deliktov, neberúc pritom zreteľ na ich objektívnu aj subjektívnu

súvislosť. Uvádza, že zmyslom ustanovenia § 26 zákona o verejnom obstarávaní je prostredníctvom inštitútu „osobného postavenia“ zabezpečiť účasť vo verejnom obstarávaní len spoľahlivých uchádzačov. Striktný či dokonca zužujúci výklad by mohol viesť k preferencii záujmu jednotlivého uchádzača zúčastniť sa obstarávania pred záujmom celého radu subjektov zastrešených verejnoprávnu korporáciou na kvalitných a bezproblémovo poskytovaných službách a aj pred záujmom verejnosti na kvalite životného prostredia. V tejto súvislosti kontrolovaný poukazuje na nález Ústavného súdu SR z 23. 05. 2013, č. k. IV. ÚS 71/2013-36, cit.: „K výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona.“

23. Kontrolovaný konštatuje, že je nepochybné, že keď § 26 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní hovorí o hrubom porušení práva, má na mysli aj opakované menej závažné porušenia právneho poriadku. Opačný výklad by totiž znamenal skutočnosť, že verejný obstarávateľ nemôže zo súťaže vylúčiť ani chronického porušovateľa právnych predpisov, ktorý si dáva pozor na to, aby svojim jednotlivým konaním neporušil právo či zmluvnú povinnosť hrubým spôsobom. Kontrolovaný uvádza, že uvedené konštatuje aj samotný úrad v rozhodnutí o námietkach č. 8865-6000/2013-ON/202, v ktorom uvádza: „Z použitia slova „najmä“ v § 26 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní vyplýva, že ide o demonštratívny výpočet, čiže do úvahy prichádza aj iné závažné porušenie odborných povinností, ako tam výslovné uvedené“.
24. Ďalej kontrolovaný uvádza, že z rozsudkov Najvyššieho súdu SR vyplýva, že orgány štátnej správy nemajú kompetenciu podávať výklad zákonov. Z tohto dôvodu, ak zákon o odpadoch a zákon o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia neupravuje, čo je možné považovať za hrubé, resp. závažné porušenie odborných povinností, resp. porušenie zákona, Slovenská inšpekcia životného prostredia nemá kompetenciu vyjadriť sa k otázke, či správne delikty spáchané uchádzačom, za ktoré bol uznaný vinným a sú právoplatné a konečné, je možné považovať za hrubé alebo závažné porušenie odborných povinností a rovnako túto kompetenciu nemá ani úrad.
25. Kontrolovaný tiež poukazuje na bod 43 odôvodnenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovarov a verejných zákaziek na služby, z ktorého vyplýva, že nesúlad s právnymi predpismi o životnom prostredí alebo s právnymi predpismi o protiprávných dohodách pri verejných zákazkách, ktoré sú predmetom právoplatného rozsudku alebo rozhodnutia s rovnocenným účinkom, sa môže považovať za trestný čin, ktorého skutková podstata súvisí s podnikaním hospodárskeho subjektu, alebo za závažné porušenie odborných povinností. Poukazuje tiež na dôvodovú správu k zákonu č. 232/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o verejnom obstarávaní, ktorá v bode 14 uvádza, že za závažné porušenie odborných povinností sa môže napr. považovať aj skutočnosť, že zmluvný partner preukázateľne nie je schopný, resp. spôsobilý odstrániť podstatné vady na kontrahovanom záväzku počas dlhšieho časového obdobia. Za závažné porušenie odborných povinností možno ďalej považovať aj konanie v nesúlade s predpismi o životnom prostredí. Podľa kontrolovaného je z uvedeného zrejmé, že zákonodarca počítal s možnosťou, aby aj nesúlad s právnym predpisom o životnom prostredí, ktorý sám o sebe nedosiahol vyššiu intenzitu, mohol byť považovaný za závažné porušenie odborných povinností.
26. Kontrolovaný uvádza, že v zmysle ustálenej súdnej praxe v oblasti občianskeho práva sa pojem hrubé porušenie dobrých mravov vykladá tak, že ide o porušenie značnej intenzity alebo ich sústavné (opakované) porušenie. Poukazuje tiež napr. na európsku judikatúru, ktorá

za dostatočne závažné porušenie vždy považuje situáciu, keď porušenie trvá aj po vydaní rozsudku potvrdzujúceho porušenie práva EÚ.

27. Kontrolovaný má za to, že sústavné porušovanie právnych predpisov o životnom prostredí potvrdila aj Slovenská inšpekcia životného prostredia, keď uvádza, že navrhovateľ sa opakovane dopustil porušenia ustanovenia § 20 ods. 2 písm. a) zákona o integrovanej kontrole a prevencii, celkovo 4x zo štyroch vykonaných kontrol, čo je možné považovať za recidívu. Uvádza tiež, že odborné stanovisko predložené úradu Slovenskou inšpekciou životného prostredia je v zjavnom nesúlade so stanoviskom doručeným kontrolovanému. Kontrolovaný má za to, že úrad stanovisko Slovenskej inšpekcie životného prostredia zo dňa 19. 11. 2013, doručené kontrolovanému, nebral do úvahy a že úrad sa mal podľa jeho názoru zaoberať aj vyjadreniami Slovenskej inšpekcie životného prostredia poskytnutými kontrolovanému a pre odstránenie nesúlady jednotlivých stanovísk tohto orgánu mal požiadať o vyjadrenie nadriadený orgán, t. j. Ministerstvo životného prostredia SR. Podľa kontrolovaného nakoľko úrad rozhodol len na základe odborného stanoviska, ktoré si vyžiadal, neberúc do úvahy ostatné vyjadrenia Slovenskej inšpekcie životného prostredia k danej veci, neposúdil okolnosti prípadu komplexne.
28. Kontrolovaný má za to, že predmetom odborného stanoviska pre zistenie objektívneho stavu veci, aby úrad mohol vo veci kvalifikovane rozhodnúť, mal byť podľa jeho názoru výklad právnych predpisov týkajúcich sa daného prípadu a nielen doplňujúce informácie k faktom, ktoré už kontrolovaný preukázal vyjadreniami Slovenskej inšpekcie životného prostredia. Informácie Slovenskej inšpekcie životného prostredia týkajúce sa výšky uloženej sankcie, ako aj poskytnutia súčinnosti navrhovateľa pri zjednaní nápravy, sú podľa kontrolovaného irelevantné, nakoľko je jasne preukázané, že navrhovateľ sa dopustil viacerých správnych deliktov, za ktoré mu boli uložené sankcie opakovane a rozhodnutia orgánu verejnej moci sú konečné pre účely zákona o verejnom obstarávaní.
29. Kontrolovaný považuje opakované porušenie zákona (v tomto prípade viacnásobné – porušenie podmienok integrovaného povolenia vo viacerých bodoch) za okolnosť, ktorá výrazne zvyšuje nebezpečnosť daného protiprávneho konania a ktorá znamená, že predchádzajúca sankcia vôbec nespĺnila svoju preventívnu funkciu, t. j. nevedla k odradeniu subjektu od ďalšieho protiprávneho konania. Kontrolovaný uvádza, že má dôvodnú obavu pokračovať vo verejnom obstarávaní s navrhovateľom, u ktorého sú zrejmé pretrvávajúce problémy s plnením zákonných povinností a ktorému okrem opakovaných pokút v menšej výške bola uložená aj pokuta na hornej hranici zákonnej sadzby, aj keď sa práve na účely zákona o verejnom obstarávaní nepovažuje za konečné rozhodnutie, hoci je inak právoplatne uložená.
30. Na základe uvedeného kontrolovaný žiada, aby rada napadnuté rozhodnutie zmenila tak, že námietky navrhovateľa sa zamietajú.

Vyjadrenie navrhovateľa k odvolaniu kontrolovaného

31. Navrhovateľ doručil úradu dňa 03. 03. 2014 svoje vyjadrenie k podanému odvolaniu, v ktorom uvádza, že nesúhlasí so žiadanou časťou odvolania kontrolovaného a tvrdí, že kontrolovaný neopodstatnene spochybňuje konanie úradu.
32. Navrhovateľ má za to, že úrad v rámci objektívneho zistenia posudzoval dokumenty, o ktoré sa kontrolovaný opieral pri rozhodovaní o vylúčení navrhovateľa, a to z hľadiska ich obsahu vo väzbe na skutočnosť, či daným rozhodnutím bolo preukázané, že navrhovateľ sa dopustil závažného porušenia odborných povinností v takom rozsahu, že zakladá vylúčenie zo súťaže

pre nesplnenie podmienky účasti podľa § 26 ods. 1 písm. g) v súvislosti s ods. 6 až 8 zákona o verejnom obstarávaní.

33. Navrhovateľ uvádza, že nepostačuje, aby rozhodnutie správneho orgánu, na ktoré sa kontrolovaný odvoláva v rozhodnutí o vylúčení navrhovateľa, bolo právoplatné, ale musí byť preukázané, že rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súvislosti s preukázaním hrubého porušenia práva – odborných povinností. Postup úradu je teda správny, ak posudzoval právoplatné rozhodnutia správneho orgánu (Slovenskej inšpekcie životného prostredia) práve v tejto súvislosti, teda či boli vydané za také porušenie práva, odborných povinností, ktoré je možné považovať svojim charakterom a mierou nebezpečnosti a intenzity vyvolaného nebezpečia za hrubé a závažné porušenie. Z daného hľadiska úrad správne posudzoval aj výšku pokuty, ktorá sa v daných rozhodnutiach pohybovala v dolnej hranici možnej výšky uloženia pokuty za daný správny delikt, čo rovnako poukazuje na skutočnosť, že daný delikt nie je možné považovať za hrubé a závažné porušenie príslušného zákona tak, aby bola naplnená skutková podstata viažuca sa k nesplneniu podmienky účasti podľa § 26 ods. 1 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní.
34. Navrhovateľ tiež uvádza, že nesúhlasí s konštatovaním kontrolovaného, že úrad nemal posudzovať obsah každého právoplatného rozhodnutia o porušení práva samostatne, posudzovať mieru a nebezpečnosť správneho deliktu, za ktorý bola uložená pokuta v každom rozhodnutí samostatne a rovnako posudzovať aj výšku pokuty v jednotlivých rozhodnutiach, ale mal posudzovať veci tak, že tým, že dochádzalo k opakovaným rozhodnutiam o uložení pokuty za porušenie zákona, došlo k hrubému porušeniu zákona. Navrhovateľ uvádza, že takéto spájanie rôznych rozhodnutí, aj keď zdanlivo vydaných v rovnakej veci, nemôže deklarovať charakter správnych deliktov, a teda nemožno konštatovať, že došlo k hrubému porušeniu zákona ako celku a že nastali dôvody pre vylúčenie navrhovateľa. Uvádza, že takéto spájanie je účelové a nemožno ho uznať a akceptovať ako dôkaz a že charakter hrubého porušenia zákona nevzniká opakovaným porušením, ale vždy sa posudzuje samostatne. Má za to, že v žiadnom ustanovení zákona o verejnom obstarávaní, ani v inom právnom predpise, nie je deklarované, že opakované porušenie zákona vykazuje znaky hrubého porušenia. Argumentáciu kontrolovaného, ktorá sa opiera o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 317/2012 a o európsku judikatúru, považuje navrhovateľ za irelevantnú pre daný prípad.
35. Navrhovateľ konštatuje, že nedošlo k porušeniu zákona, ktoré by bolo značnej intenzity, nedošlo ani k opakovanému porušeniu toho istého práva a ani značnej intenzity (išlo stále o inú podstatu konania navrhovateľa, ktorým došlo k spáchaniu správneho deliktu), a že ani v jednom prípade porušenie netrvalo aj po vydaní rozhodnutia príslušného správneho orgánu, práve naopak, bezodkladne a okamžite bola zjednaná náprava zistených v rozhodnutí o uložení pokuty, a to v niektorých prípadoch aj skôr, pred samotným vydaním rozhodnutia. Ako dôkaz navrhovateľ k svojmu vyjadreniu priložil fotokópie predmetných rozhodnutí.
36. Na základe uvedeného navrhovateľ žiada, aby bolo odvolanie kontrolovaného ako neopodstatnené zamietnuté v celom rozsahu a aby bolo potvrdené rozhodnutie úradu o námietkach ako správne a vydané v súlade s ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní a správneho poriadku.

Zistenia rady

37. Po preskúmaní predloženej dokumentácie kontrolovaného a administratívneho spisu z konania o námietkach rada zistila nasledovné:

38. Kontrolovaný vyhlásil verejnú súťaž podľa § 50 ods. 4 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní na predmet zákazky „Služby v oblasti nakladania s odpadom v meste Vranov nad Topľou“ vo Vestníku verejného obstarávania č. 125/2013 zo dňa 28. 06. 2013 pod značkou 10264 - MSS a v Úradnom vestníku Európskej únie č. 2013/S 124-213187 dňa 28. 06. 2013. V závislosti od predmetu zákazky, typu kontrolovaného a predpokladanej hodnoty zákazky 2 500 000 eur ide o nadlimitnú zákazku na poskytnutie služieb. Kontrolovaný poskytol súťažné podklady deviatim záujemcom vrátane navrhovateľa. Ponuku v predmetnej verejnej súťaži predložili štyria uchádzači. Kontrolovaný listom zo dňa 03. 10. 2013 označeným „Oznámenie o vylúčení ponuky z verejného obstarávania“ doručeným navrhovateľovi dňa 08. 10. 2013 (ďalej len „oznámenie o vylúčení“) oznámil navrhovateľovi jeho vylúčenie podľa § 33 ods. 7 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní. Následne navrhovateľ doručil kontrolovanému námietky proti vylúčeniu z verejnej súťaže dňa 17. 10. 2013 a dňa 18. 10. 2013 úradu. Úrad o predmetných námietkach rozhodol rozhodnutím č. 12714-6000/2013-ON/334 zo dňa 31. 01. 2014.
39. V časti III.2.1) „Osobné postavenie hospodárskych subjektov vrátane požiadaviek týkajúcich sa zápisu do profesijných alebo obchodných registrov“, bod 1.7 oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania je uvedené, že uchádzač musí spĺňať nasledovné podmienky účasti uvedené v § 26 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, cit.: „§ 26 ods. 1 písm. g) nebolo mu v predchádzajúcich troch rokoch preukázané závažné porušenie odborných povinností, ktoré dokáže verejný obstarávateľ a obstarávateľ preukázať.“
40. Z dokumentácie predloženej kontrolovaným úradu v konaní o námietkach vyplýva, že kontrolovaný preveroval splnenie vyššie uvedenej podmienky účasti listami zo dňa 09. 09. 2013, adresovanými Inšpektorátom životného prostredia v jednotlivých krajských mestách, ako aj Ústrediu Slovenskej inšpekcie životného prostredia. V predmetnom liste kontrolovaný o. i. uviedol, cit.: „V zmysle § 26 ods. 1 písm. g) zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Vás žiadame o poskytnutie informácie, či sa niektorý z uchádzačov, ktorí predložili ponuku do verejnej súťaže, nedopustil v predchádzajúcich troch rokoch (2010, 2011 a 2012) závažného porušenia odborných povinností, ktoré mu bolo preukázané.“
41. Kancelária generálneho riaditeľa Slovenskej inšpekcie životného prostredia odpovedala kontrolovanému listom č. CEŽ 86/2013-KGR 6060-24525/H/2013/Šte zo dňa 18. 09. 2013, v ktorom zreprodukovala citovanú časť žiadosti kontrolovaného a ďalej o. i. uviedla, cit.: „**XY, prevádzka skládky odpadov v k. ú. obce Petrovany** – kontrola vykonaná v roku 2010 podľa zákona č. 223/2011 Z. z. o odpadoch.
- Zistené porušenie:
- na vyžiadanie nepredložila dokumentáciu a neposkytla pravdivé a úplné informácie týkajúce sa odpadového hospodárstva predmetnej skládky odpadov, čím porušila § 19 ods. 1 písm. i) zákona č. 223/2011 Z. z. o odpadoch,
 - v období od 1. 4. 2009 do 10. 3. 2010 zneškodnila odpady kat. č. 04 02 22 – O, 15 01 06 – O, 17 06 04 – O, 17 09 04 – O, 20 02 01 – O, 20 03 01 – O, 20 03 07 – O v celkovom množstve 2 089,70 t na skládke odpadov v Petrovanoch inak, ako v súlade so zákonom č. 223/2011 Z. z. o odpadoch, čím porušila § 18 ods. 3 písm. b) zákona č. 223/2011 Z. z. o odpadoch.
- Za zistené porušenie bola právoplatným rozhodnutím č. 43 965 024 11/5003-17831/Vel zo dňa 16. 6. 2011 uložená pokuta podľa § 78 ods. 2 písm. c), h) zákona o odpadoch vo výške 16 590 eur.

Prevádzkovateľ XY dostal pokutu tiež za prevádzkovanie skládok v rozpore s podmienkami integrovaného povolenia: **skládky odpadov Štítnik** – 2 000 eur/rok 2011, nápravné opatrenia/2012; **skládky odpadov Husák** – pokutu 2 800 eur/2011; **skládky odpadov Kráľovský Chlmec** – nápravné opatrenia/2010, pokutu 1 000 eur/2011.“

42. Na predmetnú žiadosť kontrolovaného Inšpektorát životného prostredia Košice odpovedal listom č. 5981-23921/52/2013/Tro, CEŽ: 85/2013-OIPK KE zo dňa 11. 09. 2013, v ktorom po zreprodukování citovanej časti žiadosti kontrolovaného uviedol, cit.: „za preukázané porušenie predpisov na úseku odpadového hospodárstva zistené v roku 2010 uložil pokutu spoločnosti XY, v roku 2011 vo výške 16 590 € rozhodnutím č. 4396502411/5003-17831/Vel zo dňa 16. 06. 2011 a za porušenie podmienok integrovaného povolenia zistené kontrolou vykonanou v roku 2010 uložil pokuty vo výške 2 000 € rozhodnutím č. 4492500511/5086-14839/Hut zo dňa 30. 05. 2011, vo výške 2 800 € rozhodnutím č. 4492500111/4377-11078/Mil zo dňa 11. 04. 2011 a vo výške 1 000 € rozhodnutím č. 4492500811/7589-27520/Mil zo dňa 07. 10. 2011“.

43. Dňa 08. 10. 2013 bolo navrhovateľovi doručené oznámenie o vylúčení, v ktorého odôvodnení sa uvádza, cit.: „V zmysle § 26 ods. 1 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa verejného obstarávania môže zúčastniť len ten, kto spĺňa podmienky účasti týkajúce sa osobného postavenia. Podľa § 26 ods. 1 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní sa verejného obstarávania môže zúčastniť len ten, kto spĺňa podmienku, že mu nebolo v predchádzajúcich troch rokoch preukázané závažné porušenie odborných povinností, ktoré dokáže verejný obstarávateľ preukázať. Ako vyplýva z ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní a z metodického usmernenia Úradu pre verejné obstarávanie číslo 3095-5000/2013 zo dňa 08. 04. 2013, dôkazné bremeno je na strane verejného obstarávateľa a uchádzač nepredkladá žiaden doklad preukazujúci splnenie tejto podmienky účasti. Na základe vyššie uvedeného ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ preveroval túto podmienku účasti týkajúcu sa osobného postavenia u všetkých uchádzačov, ktorí predložili ponuku do verejnej súťaže v lehote na predkladanie ponúk. Listom zo dňa 09. 09. 2013 požiadal verejný obstarávateľ Slovenskú inšpekciu životného prostredia o poskytnutie informácie o tom, či sa niektorý z uchádzačov, ktorí predložili ponuku od verejnej súťaže, nedopustil v predchádzajúcich troch rokoch (2010, 2011 a 2012) závažného porušenia odborných povinností, ktoré mu bolo preukázané. Slovenská inšpekcia životného prostredia listom číslo CEŽ: 86/2013-KGR6060-24525/H/2013/Ste zo dňa 18. 09. 2013 poskytla verejnému obstarávateľovi informáciu o tom, že kontrolou vykonanou podľa zákona č. 223/2011 Z. z. o odpadoch v rokoch 2010 a 2011 boli vo Vašej spoločnosti zistené nasledovné porušenia zákona o odpadoch:

- porušenie § 19 ods. 1 písm. i), § 18 ods. 3 písm. b) – právoplatným rozhodnutím uložená pokuta,
- prevádzkovanie skládok v rozpore s podmienkami integrovaného povolenia (skládky Štítnik, Husák, Kráľovský Chlmec) – nápravné opatrenia a právoplatnými rozhodnutiami uložené pokuty.

Na základe informácií poskytnutých Slovenskou inšpekciou životného prostredia verejný obstarávateľ má za to, že ste ako uchádzač nesplnili podmienky účasti vo verejnom obstarávaní, nakoľko verejný obstarávateľ vie preukázať, že Vám v predchádzajúcich troch rokoch bolo preukázané závažné porušenie odborných povinností, ktoré sa týka predmetu zákazky (...).“

44. Listom č. 10264 MSS/1 zo dňa 05. 11. 2013 označeným „Žiadosť o doplnenie informácií – vyjadrenie“ sa kontrolovaný opätovne (po vylúčení navrhovateľa z predmetnej verejnej

súťaže a po doručení navrhovateľom uplatnených námietok smerujúcich proti jeho vylúčeniu) obrátil na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, pričom požiadal o vyjadrenie k nasledovným otázkam:

1. Vykonáva spoločnosť XY svoju podnikateľskú činnosť v súlade s odbornými povinnosťami vyplývajúcimi z daného predmetu podnikania v oblasti odpadov?
2. Za konkrétne aké porušenia zákona boli spoločnosti XY udelené pokuty? Boli dané porušenia závažné, resp. mohlo mať porušenie a následné nevykonanie nápravného opatrenia závažný dopad na životné prostredie?
3. Boli pri vykonaní kontroly zistené také porušenia zákona, ktorých sa kontrolovaný dopustil opakovane? V prípade, ak sa jednalo o opakované porušenie zákona o odpadoch, je možné chápať danú recidívu za závažné porušenie odborných povinností?
4. Za prevádzkovanie skládok v rozpore s podmienkami integrovaného povolenia boli spoločnosti XY uložené nápravné opatrenia ako aj pokuty. Je možné chápať uloženie nápravného opatrenia ako sankciu za menej závažné porušenie zákona o odpadoch a uloženie pokuty ako sankciu za závažné porušenie zákona o odpadoch?

45. Kancelária generálneho riaditeľa Slovenskej inšpekcie životného prostredia odpovedala kontrolovanému listom č. CEŽ: 106/2013-KGR 7144-31432/H/2013/Šte zo dňa 19. 11. 2013, v ktorom v odpovedi:

- na prvú otázku uviedla, že v súčasnosti sa vykonáva samostatná kontrola u prevádzkovateľa skládky odpadov (skládka na nie nebezpečný odpad, Kráľovský Chlmec – Kazeta č. 1), ktorá sa ešte neskončila, a teda nie sú známe jej výsledky a nie je možné v súčasnosti posúdiť, či navrhovateľ vykonáva svoju podnikateľskú činnosť v súlade so zákonom o odpadoch. Kontroly v minulom období, a to sa týka aj dodržiavania podmienok vydaného integrovaného povolenia, však jednoznačne ukázali, že menovaná spoločnosť nevykonávala svoju činnosť v súlade so zákonom o odpadoch a zákonom o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia.
- na druhú otázku uviedla, za aké zistenia boli navrhovateľovi uložené pokuty rozhodnutiami:
 - č. 4492500111/4377-11078/Mil zo dňa 11. 04. 2011 vo výške 2 000 eur
 - č. 4492500511/5086-14839/Hut zo dňa 30. 05. 2011 vo výške 2 800 eur
 - č. 4396502411/5003-17831/Vel zo dňa 16. 06. 2011 vo výške 16 590 eur (v súvislosti s týmto rozhodnutím uviedla, že rozhodnutie je v súčasnosti predmetom rozhodovania Najvyššieho súdu SR)
 - č. 4492500811/7598-27520/Mil zo dňa 07. 10. 2011 vo výške 1 000 eur
 - č. 4492500413/2752-10536/Mil zo dňa 16. 04. 2013 vo výške 1 500 eur.

Ďalej uviedla, že uvedené porušenia tunajší inšpektorát chápe ako jednoznačné neplnenie základných povinností zo strany navrhovateľa vyplývajúcich zo zákona o odpadoch a zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia. Zneškodnenie odpadov na uzatvorenej skládke inak ako v súlade so zákonom o odpadoch možno jednoznačne označiť za konanie s priamym nepriaznivým vplyvom na životné prostredie a neposkytnutie úplných a pravdivých informácií, týkajúcich sa nakladania s odpadmi, za konanie, ktorým bol marený výkon

kontroly. Zákon o odpadoch a zákon o integrovanej prevencii a kontrole neupravujú pojem „závažné“ porušenie.

- na tretiu otázku uviedla, že kontrolou nebolo v rokoch 2010 – 2012 zistené opakované porušenie ustanovení zákona o odpadoch. Z vyššie uvedených skutočností však vyplynulo, že navrhovateľ sa opakovane dopustil porušenia ustanovenia § 20 ods. 2 písm. a) zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia (celkovo 4 x zo štyroch vykonaných kontrol), čo je v zmysle vyššie položenej otázky možné považovať za recidívu. K uvedenému Inšpektorát životného prostredia Košice dodáva, že nie je kompetentný hodnotiť, resp. posudzovať odbornú zdatnosť menovanej spoločnosti v oblasti legislatívy v odpadovom hospodárstve.
- na štvrtú otázku uviedla, že zákon č. 39/2013 Z. z. v § 35 ods. 1 písm. a), b) pojednáva o uložení opatrení na nápravu a uložení pokuty za s tým spojený správny delikt. Pojmy „menej závažné a závažné“ cit. ustanovenie neuvádza. IŽP Košice na záver dodáva, že menovaná spoločnosť do dnešného dňa z vyššie uvedených pokút neuhradila 4 právoplatné pokuty v celkovej výške 21 890 eur, čo tiež svedčí o ignorovaní zákonov SR zo strany tejto spoločnosti.

Právny rámec

46. Podľa § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní pri zadávaní zákaziek sa musí uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princíp transparentnosti a princíp hospodárnosti a efektívnosti.
47. Podľa § 26 ods. 1 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní verejného obstarávania sa môže zúčastniť len ten, kto spĺňa tieto podmienky účasti týkajúce sa osobného postavenia: nebolo mu v predchádzajúcich troch rokoch preukázané závažné porušenie odborných povinností, ktoré dokáže verejný obstarávateľ a obstarávateľ preukázať.
48. Podľa § 26 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní za závažné porušenie odborných povinností na účely tohto zákona sa rozumie najmä účasť na dohode obmedzujúcej súťaž vo verejnom obstarávaní, porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania, za ktoré bola právoplatne uložená pokuta, a iné hrubé porušenie práva alebo hrubé porušenie zmluvných povinností, ktoré možno preukázať konečným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci. Lehota podľa odseku 1 písm. g) plynie odo dňa, kedy sa rozhodnutie stane konečným. Porušenie záväzku, ak ide o bezpečnosť a ochranu utajovaných skutočností alebo bezpečnosť dodávok, možno preukázať aj iným prostriedkom.
49. Podľa § 26 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní konečným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci na účely tohto zákona sa rozumie
 - a) právoplatné rozhodnutie príslušného správneho orgánu, proti ktorému nie je možné podať žalobu,
 - b) právoplatné rozhodnutie príslušného správneho orgánu, proti ktorému nebola podaná žaloba,
 - c) právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola žaloba proti rozhodnutiu alebo postupu správneho orgánu zamietnutá alebo konanie zastavené alebo
 - d) iný právoplatný rozsudok súdu.
50. Podľa § 33 ods. 7 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ vylúči z verejného obstarávania uchádzača alebo záujemcu, ak nesplnil podmienky účasti.

Právne posúdenie rady

51. Rada v zmysle § 142 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní preskúmala napadnuté rozhodnutie úradu, a to predovšetkým v nadväznosti na skutočnosti uvádzané kontrolovaným v odvolaní a navrhovateľom v jeho vyjadrení k odvolaniu.
52. Rada poukazuje na skutočnosť, že vo vzťahu k rozhodnutiu o uložení pokuty navrhovateľovi č. 4396502411/5003-17831/Vel zo dňa 16. 06. 2011 vo výške 16 590 eur kontrolovaný vo svojom odvolaní uviedol, že úrad v odôvodnení rozhodnutia venoval veľkú pozornosť problematike, ktoré rozhodnutie možno považovať za konečné. Kontrolovaný pritom uvádza, že netvrdil, že rozhodnutie o uložení pokuty vo výške 16 590 eur je na účely zákona o verejnom obstarávaní považované za konečné.
53. K predmetnému rada uvádza, že z porovnania obsahu listu Slovenskej inšpekcie životného prostredia zo dňa 18. 09. 2013 (bod 41 tohto rozhodnutia) a oznámenia o vylúčení zo dňa 03. 10. 2013 (bod 43 tohto rozhodnutia) jednoznačne vyplýva, že **kontrolovaný v odôvodnení vylúčenia navrhovateľa poukázal o. i. aj na rozhodnutie č. 4396502411/5003-17831/Vel zo dňa 16. 06. 2011, ktorým bola navrhovateľovi uložená pokuta vo výške 16 590 eur.**
54. Uvedené je zrejme aj napriek tomu, že kontrolovaný v oznámení o vylúčení výslovne neuviedol spisovú značku tohto rozhodnutia, ako ani výšku pokuty, ktorá bola týmto rozhodnutím uložená. Kontrolovaný totiž v oznámení o vylúčení uviedol, cit.: „porušenie § 19 ods. 1 písm. i), § 18 ods. 3 písm. b)“, pričom ako vyplýva z listu kancelárie generálneho riaditeľa Slovenskej inšpekcie životného prostredia zo dňa 19. 11. 2013, navrhovateľovi bola uložená pokuta za porušenie ustanovenia § 18 ods. 3 písm. b) a ustanovenia § 19 ods. 1 písm. i) zákona o odpadoch len rozhodnutím zo dňa 16. 06. 2011. Ostatnými spomínanými rozhodnutiami boli navrhovateľovi uložené pokuty za porušenie § 20 ods. 2 písm. a) zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia.
55. K rozhodnutiu zo dňa 16. 06. 2011 Slovenská inšpekcia životného prostredia pritom v liste zo dňa 19. 11. 2013 uviedla, že rozhodnutie je v súčasnosti predmetom rozhodovania Najvyššieho súdu SR. Uvedené bolo potvrdené aj v odbornom stanovisku Slovenskej inšpekcie životného prostredia zo dňa 21. 01. 2014, v ktorom sa uvádza, že predmetné rozhodnutie, cit.: „nie je možné považovať za konečné rozhodnutie podľa ust. § 26 ods. 7 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní, pretože voči tomuto rozhodnutiu spoločnosť XY podala žalobu na príslušnom súde. Žaloba bola podaná dňa 21. 11. 2011. Súd v predmetnej veci k dnešnému dňu nerozhodol.“
56. Vychádzajúc z ustanovenia § 26 ods. 6 a 7 zákona o verejnom obstarávaní je zrejme, že za závažné porušenie odborných povinností sa na účely zákona o verejnom obstarávaní považuje aj iné hrubé porušenie práva, ktoré však musí byť preukázané konečným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci. Za konečné rozhodnutie pritom nemožno považovať rozhodnutie, ktoré síce nadobudlo právoplatnosť, avšak bola proti nemu podaná žaloba, o ktorej zatiaľ príslušný súd právoplatne nerozhodol.
57. Na základe uvedeného rada konštatuje, že pozornosť, ktorú úrad v napadnutom rozhodnutí venoval problematike, ktoré rozhodnutie možno považovať za konečné, bola primeraná, nakoľko je zrejme, že v oznámení o vylúčení zo dňa 03. 10. 2013 kontrolovaný medzi dôvodmi vylúčenia navrhovateľa poukázal aj na predmetné rozhodnutie, ktorým bola navrhovateľovi uložená pokuta vo výške 16 590 eur a proti ktorému navrhovateľ podal

žalobu, pričom v čase vylúčenia navrhovateľa príslušný súd o tejto žalobe právoplatne nerozhodol.

58. V tejto súvislosti rada tiež konštatuje, že **kontrolovaný sa v oznámení o vylúčení navrhovateľa nemal odvolávať na rozhodnutie zo dňa 16. 06. 2011, nakoľko v zmysle citovaných ustanovení zákona o verejnom obstarávaní toto rozhodnutie v žiadnom prípade nemožno považovať za konečné**, pokiaľ o ňom koná a rozhoduje súd, a teda naň nemožno prihliadať.
59. V uvedenej súvislosti rada tiež konštatuje, že kontrolovaný sa mal **pred prijatím rozhodnutia o vylúčení** navrhovateľa zaoberať skutočnosťou, ktoré z rozhodnutí o uložení pokuty navrhovateľovi sú na účely zákona o verejnom obstarávaní považované za konečné, čo však kontrolovaný neurobil. Z dokumentácie kontrolovaného totiž vyplýva, že Slovenská inšpekcia životného prostredia sa vo svojom liste zo dňa 18. 09. 2013 nevenovala problematike „konečnosti“ rozhodnutí o uložení pokuty (rovnako ani Inšpektorát životného prostredia Košice v liste zo dňa 11. 09. 2013). Uvedené je dané skutočnosťou, že kontrolovaný sa vo svojej žiadosti zo dňa 09. 09. 2013 na „konečnosť“ rozhodnutí ani nepýtal.
60. Vyjadrenie k tomu, ktoré zo spomínaných rozhodnutí sú na účely zákona o verejnom obstarávaní konečné, preto Slovenská inšpekcia životného prostredia poskytla až vo svojom liste zo dňa 19. 11. 2013, ktorý bol odpoveďou na dodatočnú žiadosť kontrolovaného zo dňa 05. 11. 2013, t. j. uskutočnenú až po vylúčení navrhovateľa a po doručení jeho námietok.
61. Rada má za to, že je povinnosťou verejného obstarávateľa, resp. obstarávateľa dôkladne a riadne preveriť všetky skutočnosti zakladajúce dôvod vylúčenia uchádzača, resp. záujemcu z procesu verejného obstarávania, a to ešte predtým, než dôjde k jeho vylúčeniu. V predmetnom prípade je takouto skutočnosťou aj to, či sú všetky rozhodnutia o uložení pokuty, na ktoré sa kontrolovaný odvoláva, konečnými rozhodnutiami.
62. Kontrolovaný tiež v odvolaní uvádza, že úrad sa nezaoberal pokutou, ktorá bola navrhovateľovi uložená rozhodnutím č. 4492500413/2752-10536/Mil zo dňa 16. 04. 2013 vo výške 1 500 eur, pričom minimálne pri tejto pokute platí, že v čase keď touto kontrolou boli zistené porušenia zákona, navrhovateľovi už boli uložené pokuty za rovnaké nedostatky rozhodnutiami zo dňa 11. 04. 2011, zo dňa 30. 05. 2011 a zo dňa 07. 10. 2011.
63. V tejto súvislosti rada opätovne poukazuje na obsah oznámenia o vylúčení (bod 43 tohto rozhodnutia), ktoré kontrolovaný doručil navrhovateľovi. V odôvodnení predmetného oznámenia totiž kontrolovaný uviedol, že kontrolou vykonanou v rokoch 2010 a 2011 boli vo vzťahu k navrhovateľovi zistené porušenia zákona o odpadoch. V rozhodnutí o uložení pokuty č. 4492500413/2752-10536/Mil zo dňa 16. 04. 2013 vo výške 1 500 eur sa pritom uvádza, že pokuta bola navrhovateľovi uložená „za nedodržanie legislatívneho ustanovenia zákona č. 24/2003 Z. z. o IPKZ zisteného kontrolou vykonanou dňa 17. 09. 2012 v prevádzke „Kazeta č. 1 skládky odpadov na odpad, ktorý nie je nebezpečný Kráľovský Chlmec“.“ Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že predmetom kontroly bolo dodržiavanie podmienok integrovaného povolenia za kontrolované obdobie od 01. 01. 2012 do 16. 09. 2012.
64. Z rozhodnutia o uložení pokuty č. 4492500413/2752-10536/Mil zo dňa 16. 04. 2013 vo výške 1 500 eur teda jednoznačne vyplýva, že predmetná pokuta nebola navrhovateľovi uložená za porušenia zistené kontrolou vykonanou v rokoch 2010 a 2011. Súčasne je z uvedeného zrejmé, že **kontrolovaný v oznámení o vylúčení navrhovateľa nepoukázal na rozhodnutie č. 4492500413/2752-10536/Mil zo dňa 16. 04. 2013** o uložení pokuty vo výške 1 500 eur,

t. j. predmetné rozhodnutie o uložení pokuty kontrolovaný nezahrnul medzi dôvody vylúčenia navrhovateľa z verejnej súťaže.

65. Na základe uvedeného rada konštatuje, že úrad postupoval správne, keď predmetné rozhodnutie o uložení pokuty vo výške 1 500 eur neposudzoval ako jedno z rozhodnutí, ktorým kontrolovaný odôvodňoval vylúčenie navrhovateľa z procesu verejného obstarávania.
66. V tejto súvislosti rada tiež poukazuje na citácie z listu Slovenskej inšpekcie životného prostredia, ktoré dáva do pozornosti kontrolovaný v odvolaní (citované v bode 18 tohto rozhodnutia), v súvislosti s ktorými kontrolovaný uvádza, že s odvolaním sa na všeobecne prijímanú právnu teóriu a prax v otázke opakovaných a pretrvávajúcich deliktov, považoval konanie navrhovateľa za hrubé porušenie právnych predpisov a zmluvných vzťahov zároveň. Z dokumentácie predloženej kontrolovaným však vyplýva, že tieto vyjadrenia Slovenskej inšpekcie životného prostredia boli uvedené až v jej liste zo dňa 19. 11. 2013, ktorý bol odpoveďou na žiadosť kontrolovaného zo dňa 05. 11. 2013, t. j. na žiadosť, ktorú kontrolovaný uskutočnil až po tom, ako vylúčil navrhovateľa z verejnej súťaže (listom zo dňa 03. 10. 2013), na čo navrhovateľ reagoval podaním námietok doručených kontrolovanému dňa 17. 10. 2013. Z uvedeného je zrejmé, že tieto citácie z listu zo dňa 19. 11. 2013 nemohli byť podkladom, z ktorého kontrolovaný vychádzal pri rozhodovaní o vylúčení navrhovateľa.
67. Na základe uvedeného rada konštatuje, že úrad sa v konaní o námietkach proti vylúčeniu navrhovateľa nemohol zaoberať vyjadreniami Slovenskej inšpekcie životného prostredia uvedenými v liste zo dňa 19. 11. 2013, nakoľko tieto netvorili podklad rozhodnutia kontrolovaného o vylúčení navrhovateľa. Rada však k uvedenému dodáva, že sa nestotožňuje so záverom kontrolovaného, podľa ktorého je odborné stanovisko, ktoré Slovenská inšpekcia životného prostredia poskytla úradu v konaní o námietkach, v zjavnom nesúlade so stanoviskom tejto inštitúcie doručeným kontrolovanému. Rada má za to, že predmetné stanoviská Slovenskej inšpekcie životného prostredia nevykazujú znaky nesúladu. V oboch uvedených prípadoch totiž Slovenská inšpekcia životného prostredia poskytla odpovede na otázky, ktoré jej boli v jednotlivých žiadostiach o stanovisko položené. Otázky položené kontrolovaným sú citované v bode 44 tohto rozhodnutia. Na druhej strane otázky úrad sa v otázkach, ktoré položil v žiadosti o odborné otázky, pýtal, či niektoré z rozhodnutí o uložení pokuty navrhovateľovi možno považovať za konečné v zmysle § 26 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní, kedy sa rozhodnutia stali konečnými, či pokuty boli uložené v hornej alebo dolnej hranici, na základe akých skutočností boli pokuty uložené v hornej alebo dolnej hranici a či niektorá z uložených pokút bola uložená v zníženej výške v zmysle § 26 ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní. Súčasne úrad v žiadosti o odborné stanovisko požiadal o odôvodnenie odpovedí a o prípadne postrehy vo väzbe k uvedeným otázkam. Na základe uvedeného teda nebol daný dôvod na odstraňovanie nesúladu jednotlivých stanovísk Slovenskej inšpekcie životného prostredia.
68. Ďalej kontrolovaný v odvolaní uvádza, že netvrdil, že ostatné pokuty boli uložené za závažné porušenia právnych predpisov, ale že zmysel jeho argumentácie spočíva v tom, že navrhovateľ opakovane nerešpektuje právne predpisy a opakovane sú mu ukladané sankcie a že v tomto kontexte považoval konanie navrhovateľa za hrubé porušenie právnych predpisov a zmluvných vzťahov.
69. K predmetnému rada uvádza, že sa plne stotožňuje so závermi úradu obsiahnutými v napadnutom rozhodnutí o námietkach, z ktorých vyplýva, že pri konštatovaní nesplnenia podmienky účasti podľa § 26 ods. 1 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní sa nemôže verejný obstarávateľ odvolávať na akékoľvek porušenie práva, ale len na také, ktorého intenzitu a závažnosť je možné charakterizovať ako **hrubé porušenie práva**.

70. Rada v tejto súvislosti v súlade s napadnutým rozhodnutím poukazuje na skutočnosť, že Inšpekcia životného prostredia Košice správnou úvahou dospela k uloženiu pokút vo všetkých troch prípadoch konečných rozhodnutí o uložení pokuty navrhovateľovi v dolnej hranici zákonnej sadzby pokuty. Uvedené potvrdzuje aj odborné stanovisko Ústredia životného prostredia, v ktorom sa uvádza, že pokuty boli uložené v dolnej sadzbe, keďže podľa § 24 ods. 3 písm. a) zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia orgán štátneho dozoru uloží prevádzkovateľovi pokutu do 331 939,18 eur, ak vykonával činnosť v prevádzke bez povolenia alebo v rozpore s ním. Na základe uvedeného sa rada stotožňuje so záverom úradu o tom, že v prípade predmetných rozhodnutí síce ide o konečné rozhodnutia príslušného orgánu verejnej moci v zmysle § 26 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní, avšak v žiadnom prípade **nejde o hrubé porušenie práva, čo je zrejmé z výšky pokút, ktoré boli predmetnými rozhodnutiami uložené, ako aj zo skutočností, na ktoré príslušný orgán verejnej moci pri stanovovaní pokút prihliadal.**
71. Rada tiež poukazuje na samotné rozhodnutia o uložení pokuty, ktorých fotokópie predložil navrhovateľ v prílohe svojho vyjadrenia k odvolaniu.

V rozhodnutí č. 4492500111/4377-1078/Mil zo dňa 11. 04. 2011 sa uvádza, cit.: „IŽP Košice prihliadal pri stanovení výšky pokuty na to, že účastník konania počas kontroly zabezpečil príchod zodpovedného pracovníka na skládku odpadov o 11,45 h, ktorý uzamkol rampu na príjazdovej komunikácii vedúcej ku skládke odpadov aj vstupnú bránu na oplotení samotného telesa skládky odpadov, t. j. vykonal odstránenie dvoch zistených nedostatkov ešte počas trvania kontroly.“

V rozhodnutí č. 44925001511/5086-14839/Hut zo dňa 30. 05. 2011 sa uvádza, cit.: „IŽP Košice pri stanovení pokuty prihliadol na to, že účastník konania počas kontroly prijal bezprostredné opatrenia a odpad, ktorý zodpovedal komunálnemu odpadu a nachádzal sa mimo telesa skládky odpadov v areáli skládky odpadov, uložil do telesa skládky odpadov.“

V rozhodnutí č. 4492500811/7589-25720/Mil zo dňa 07. 10. 2011 sa uvádza, cit.: „IŽP Košice pri stanovení pokuty prihliadal na to, že účastník konania odvádzal ÚFR za odpady prevzaté do skládky za účelom zneškodnenia, avšak okrem tých, ktoré použil na prekryvanie telesa skládky odpadov (cca 20 %) a ku dňu ukončenia kontroly odstránil kontrolou zistené nedostatky.“

V rozhodnutí č. 4492500413/2752-10536/Mil zo dňa 16. 04. 2013 (ide o rozhodnutie, ktoré, ako už bolo uvedené, kontrolovaný nezahrnul medzi dôvody vylúčenia navrhovateľa z verejnej súťaže) sa uvádza, cit.: „IŽP Košice pri stanovení pokuty prihliadal na to, že účastník konania dňa 17. 09. 2012 vykonal nápravné opatrenie tým, vyzbieral úlety v okolí skládky odpadov, o čom vykonal záznam do prevádzkového denníka skládky odpadov, vykonal meranie tesnosti plastovej fólie prostredníctvom oprávnenej spoločnosti GEO Slovakia s.r.o., ktorá dňa 20. 09. 2012 meraním zistila nefunkčnosť geofyzikálneho systému SENZOR a tým nemožnosť predmetné meranie vykonať. IŽP Košice dňa 20. 03. 2013 vykonal opätovnú kontrolu prevádzky, pričom zistil, že v okolí skládky odpadov bol poriadok a svahy skládky boli dostatočne prekryté zeminou, o čom bola vyhotovená fotodokumentácia.“

72. Rada tiež poukazuje na skutočnosť, že podľa § 25 ods. 1 zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia **pri rozhodovaní o výške pokuty** orgán štátneho dozoru **prihliada na závažnosť porušenia povinnosti**, čas trvania protiprávneho stavu, na vzniknuté alebo hroziace škodlivé následky na životné prostredie alebo na zdravie ľudí. Na základe uvedeného rada konštatuje, že vychádzajúc z výšky pokút, ktoré boli

navrhovateľovi uložené (od 1 000 do 2 800 eur), je zrejmé, že orgán štátneho dozoru v správnom konaní musel dospieť k záveru, že závažnosť porušenia povinností, ktorého sa dopustil navrhovateľ, čas trvania protiprávneho stavu, ako aj vzniknuté alebo hroziace škodlivé následky na životné prostredie alebo na zdravie ľudí, boli vo všetkých uvedených prípadoch minimálne.

73. Rada tiež poukazuje na ustanovenie § 25 ods. 2 zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia, podľa ktorého ak do dvoch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opätovnému porušeniu rovnakej povinnosti, za ktorú už bola uložená pokuta, orgán štátneho dozoru môže uložiť pokutu až do výšky dvojnásobku hornej hranice pokuty. Vychádzajúc z výšky pokút, ktoré boli navrhovateľovi uložené, je pritom zrejmé, že k uloženiu pokuty vo výške dvojnásobku hornej hranice pokuty nedošlo.
74. Na základe uvedeného sa rada stotožňuje so záverom úradu o tom, že v prípade predmetných rozhodnutí sa kontrolovaný dostatočne nezaoberal dôvodmi, za ktoré boli predmetné pokuty uložené a zároveň ani bližšie neskúmal skutočnosti, ktorými sa príslušný orgán verejnej moci riadil pri rozhodovaní o výške pokuty a v konečnom dôsledku ani konkrétne neposudzoval samotné výšky pokút, ktoré boli na základe predmetných rozhodnutí navrhovateľovi uložené. Na základe týchto skutočností má rada za to, že kontrolovaný pri rozhodovaní o vylúčení navrhovateľa nemal jasne a jednoznačne preukázané, že v prípade spomínaných rozhodnutí ide o konanie, ktoré možno klasifikovať ako závažné porušenie odborných povinností. Rada má tiež za to, že úrad v konaní o námietkach postupoval správne, keď v žiadosti o odborné stanovisko, adresovanej Slovenskej inšpekcii životného prostredia, požiadal o zodpovedanie otázok ohľadne podrobností týkajúcich sa rozhodnutí o uložení pokuty navrhovateľovi, a to jednak otázky, ktoré z rozhodnutí tvoriacich podklad pre vylúčenie navrhovateľa z verejnej súťaže sú konečné podľa § 26 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní a tiež otázky, ako príslušný správny orgán postupoval pri určovaní výšky uloženej pokuty, a na ktoré skutočnosti majúce vplyv na výšku pokuty prihlíadal.
75. Rada k predmetnému dodáva, že sa stotožňuje s tým, že konanie v nesúlade s právnymi predpismi o životnom prostredí možno za určitých okolností považovať za závažné porušenie odborných povinností. Ako však vyplýva z ustanovenia § 26 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní, závažným porušením odborných povinností nie je akékoľvek konanie v nesúlade s právnymi predpismi o životnom prostredí, ale len také konanie, ktoré predstavuje hrubé porušenie práva alebo hrubé porušenie zmluvných povinností. Uvedené je vyjadrené jednak použitou terminológiou („závažné“ porušenie odborných povinností, iné „hrubé“ porušenie práva alebo „hrubé“ porušenie zmluvných povinností), jednak následkom kvalifikovania určitého konania uchádzača, resp. záujemcu ako závažného porušenia odborných povinností, ktorým je faktická nemožnosť zúčastniť sa procesov verejného obstarávania počas obdobia troch rokov plynúcich od existencie konečného rozhodnutia podľa § 26 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní.
76. V tejto súvislosti rada tiež uvádza, že sa nestotožňuje s názorom, podľa ktorého akékoľvek opakujúce sa porušenia predpisov o životnom prostredí (t. j. aj porušenia minimálnej a zanedbateľnej intenzity a závažnosti, s minimálnymi škodlivými následkami na životné prostredie a zdravie ľudí) automaticky, bez skúmania charakteru týchto porušení, predstavujú závažné porušenie odborných povinností. Ako už bolo uvedené, z rozhodnutí o uložení pokuty navrhovateľovi v predmetnom prípade vyplýva, že závažnosť porušení povinností, ktorých sa dopustil navrhovateľ, čas trvania protiprávneho stavu, ako aj vzniknuté alebo hroziace škodlivé následky na životné prostredie alebo na zdravie ľudí, boli vo všetkých

uvedených prípadoch minimálne. Rada má za to, že uvedené porušenia povinností, ktorých sa dopustil navrhovateľ, nie sú ani v súhrne spôsobilé naplniť skutkovú podstatu závažného porušenia odborných povinností.

77. K argumentácii kontrolovaného o tom, že úrad nemá kompetenciu vyjadriť sa k otázke, či správne delikty spáchané uchádzačom, preukázané konečným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci, je možné považovať za hrubé alebo závažné porušenie odborných povinností (bod 24 tohto rozhodnutia), rada uvádza nasledovné: zákon o verejnom obstarávaní ani zákon o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia výslovne neuvádzajú, čo je možné považovať za hrubé porušenie práva na účely ustanovenia § 26 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní. Uvedená skutočnosť však nebráni aplikácii tohto pojmu, nakoľko ide o legálny pojem premietnutý v platnom a účinnom normatívnom právnom akte. Logika argumentácie kontrolovaného by v praxi znamenala nemožnosť aplikácie tohto pojmu z dôvodu absencie jeho bližšej špecifikácie. Pojem závažné porušenie odborných povinností podľa zákona o verejnom obstarávaní zahŕňa aj iné hrubé porušenie práva alebo hrubé porušenie zmluvných povinností. Tieto pojmy majú v dôsledku absencie ich legálneho vymedzenia status, resp. povahu právne neurčitého pojmu. V rámci vnútroštátneho práva Slovenskej republiky je upravených množstvo právne neurčitých pojmov, napr. verejný záujem, verejný poriadok, dobré mravy, primeraná lehota atď. Pri aplikácii právnych noriem obsahujúcich právne neurčité pojmy na konkrétny skutkový stav, orgán aplikácie práva bližšie precizuje obsah právne neurčitého pojmu prostredníctvom metód právnej hermeneutiky, ale predovšetkým prostredníctvom správneho uváženia. Správne uváženie predstavuje inštitút, ktorý vyplýva z konštrukcie obsahu niektorých noriem správneho práva. V normách správneho práva sa totiž nemôže odzrkadľovať spoločenská realita absolútne. Z uvedeného dôvodu normy správneho práva poskytujú orgánom verejnej správy pri ich aplikácii určitý priestor, v hraniciach ktorého môžu využiť svoju odbornú erudíciu a praktické skúsenosti. Inštitút tzv. neurčitých pojmov sa v správnom práve vzťahuje na situácie, kedy norma správneho práva používa výraz, ktorý bližšie obsahovo nevymedzuje a ktorý nie je bližšie obsahovo vymedzený ani inými právnymi normami. Preto pri aplikácii právne neurčitého pojmu platí zásada, že je v kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie, aby vymedzil jeho obsah v rámci tzv. správneho uváženia. Vzhľadom na to, že v tomto prípade zákonodarca v texte zákona o verejnom obstarávaní neuviedol ani demonštratívne okruh skutočností, ktoré je možné považovať za iné hrubé porušenie práva alebo hrubé porušenie zmluvných povinností, orgán aplikácie práva pri aplikácii tohto pojmu, berúc do úvahy právny poriadok Slovenskej republiky a základné princípy verejného obstarávania, vymedzuje jeho obsah vo väzbe na konkrétny skutkový stav, na základe správneho uváženia.
78. V súlade s ustanovením § 139 ods. 8 zákona o verejnom obstarávaní rada ako návod pre kontrolovaného, ako v druhovo rovnakej veci v budúcnosti predísť konštatovaným porušeniam zákona o verejnom obstarávaní, odporúča kontrolovanému pri rozhodovaní o vylúčení uchádzača, resp. záujemcu z verejného obstarávania, z dôvodu nesplnenia podmienky účasti podľa § 26 ods. 1 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní, posúdiť intenzitu a závažnosť všetkých porušení práva, ktoré boli preukázané konečným rozhodnutím. Pri tomto posúdení totiž nepostačuje len samotné poukázanie na existenciu konečných rozhodnutí o porušení práva. Súčasne rada odporúča kontrolovanému ustáliť, ktoré rozhodnutia o porušení práva sú konečné, ešte pred prijatím rozhodnutia o vylúčení uchádzača, resp. záujemcu.

79. Na základe uvedeného má rada za to, že kontrolovaný v konaní o námietkach, ani v odvolacom konaní nepreukázal existenciu dôvodov opodstatňujúcich vylúčenie navrhovateľa z verejnej súťaže.
80. Podľa § 142 ods. 7 zákona o verejnom obstarávaní rada v odvolacom konaní rozhodne vždy vo veci samej, pričom ak sú pre to dôvody, rada rozhodnutie zmení a v opačnom prípade odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.
81. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti rada rozhodla tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Kaucia

82. Podľa § 138 ods. 20 zákona o verejnom obstarávaní kaucia sa v celej uhradenej sume stáva príjmom štátneho rozpočtu dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu, ktorým boli námietky navrhovateľa zamietnuté. Kaucia sa v 35 % z uhradenej sumy stáva príjmom štátneho rozpočtu dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu o zastavení konania o námietkach podľa § 139 ods. 1 písm. d). Úrad vráti navrhovateľovi kauciu alebo jej časť, ktoré sa nestali príjmom štátneho rozpočtu, do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o námietkach.
83. Podľa § 142 ods. 2 posledná veta zákona o verejnom obstarávaní kaucia je príjmom úradu dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odvolaní, ktorým rada odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí, inak úrad vráti kauciu do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu o námietkach.
84. Vychádzajúc z predmetných ustanovení zákona o verejnom obstarávaní úrad vráti kauciu zloženú navrhovateľom v konaní o námietkach do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o námietkach. Kaucia zložená kontrolovaným v odvolacom konaní je príjmom úradu.

Poučenie:

Podľa § 142 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní proti rozhodnutiu rady o odvolaní nemožno podať opravný prostriedok. Podľa § 142 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní rozhodnutie rady o odvolaní je preskúmateľné súdom. Žaloba musí byť podaná na Krajskom súde v Bratislave do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia rady o odvolaní.

Ing. Zita Táboorská
predsedníčka rady
Úradu pre verejné obstarávanie

Rozhodnutie sa doručí:

1. Mesto Vranov nad Topľou, Dr. C. Daxnera 87/1, Vranov nad Topľou – kontrolovaný
2. ZW – zástupca kontrolovaného
3. XY – navrhovateľ